

Pestprotocol

Doel van dit PESTPROTOCOL

Alle leerlingen moeten zich op de basisschool veilig voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen. Door regels en afspraken zichtbaar te maken, kunnen leerlingen en volwassenen elkaar aanspreken op deze regels en afspraken, wanneer zich ongewenste situaties voordoen.

Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen, stellen we alle leerlingen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan.

Leerkrachten, leerlingen, ouders en de medezeggenschapsraad onderschrijven gezamenlijk dit pestprotocol.

Voorwaarden

Pesten moet als probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen:

- leerlingen (gepeste leerlingen, pesters en de zwijgende groep)
- leerkrachten
- ouders/ verzorgers (hierna genoemd: ouders).

De school moet proberen pestproblemen te voorkomen.

Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp pesten met de leerlingen bespreekbaar worden gemaakt, waarna met hen regels worden besproken en afgesproken.

Als pesten optreedt, moeten leerkrachten (in samenwerking met de ouders) dat kunnen signaleren en duidelijk stelling nemen.

Een pestproject alleen is niet voldoende om een eind te maken aan het pest-probleem.

Het is beter om het onderwerp regelmatig aan de orde te laten komen, zodat het ook preventief kan werken.

Pesten, wat is dat?

We doen allemaal wel eens iets (al dan niet bewust) wat een ander niet bevalt.

Echter, wanneer de ander aangeeft dat dit moet stoppen en je gaat toch door, dan spreken we van pesten.

Pesten is systematisch iemand proberen pijn te doen, al dan niet fysiek.

Hoe willen we daarmee omgaan?

- Aan het begin van het nieuwe schooljaar staan de groepsafspraken tot aan de herfstvakantie centraal. Per week wordt één afspraak met de leerlingen verder uitgewerkt.
- De leerlingen geven elkaar dagelijks feedback op de groepsafpraak die centraal staat.
- Waargenomen gedrag wordt gerelateerd aan de groepsafspraken
- Op school besteden we wekelijks aandacht aan de omgangsvormen met elkaar (SOVA-lessen).
- Andere werkvormen zijn ook denkbaar, zoals: spreekbeurten, rollenspellen, groepsopdrachten over omgaan met elkaar.

Het voorbeeld van de leerkrachten en de ouders is van groot belang.

Er zal minder worden gepest

- in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar
- waar verschillen worden aanvaard
- waar ruzies niet met geweld worden opgelost maar uitgesproken

Agressief gedrag wordt niet geaccepteerd. Leerkrachten en ouders horen duidelijk stelling te nemen tegen dergelijke gedragingen.

Een effectieve methode om pesten te stoppen of binnen de perken te houden, is het afspreken van regels voor de leerlingen.

Signalen van pesterijen kunnen zijn

- altijd een bijnaam, nooit bij de eigen naam noemen
- zogenaamde leuke opmerkingen maken over een klasgenoot
- een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven
- briefjes doorgeven
- beledigingen
- opmerkingen maken over kleding
- isoleren
- buiten school opwachten, slaan of schoppen
- op weg naar huis achterna rijden
- naar het huis van het slachtoffer gaan
- bezittingen afpakken
- schelden of schreeuwen tegen het slachtoffer
- pesten via social media

Deze lijst kan nog verder worden uitgebreid.

Leerkrachten en ouders moeten alert zijn op de manier waarop leerlingen met elkaar omgaan en duidelijk stelling nemen wanneer bepaalde gedragingen de norm overschrijden.

Steeds weer geldt hier: "Wat jij niet fijn vindt, doe dat ook niet bij een ander!"

Regel 1

Een belangrijke stelregel is dat het inschakelen van de leerkracht niet wordt opgevat als klikken. Vanaf de kleutergroep brengen we leerlingen dit al bij: je mag niet klikken, maar als je wordt gepest of als je ruzie met een ander hebt en je komt er zelf niet uit, dan mag je hulp aan de leerkracht vragen.

Dit wordt niet gezien als klikken.

Regel 2

Een tweede stelregel is dat een medeleerling ook de verantwoordelijkheid heeft om het pestprobleem bij de leerkracht aan te kaarten. Alle leerlingen zijn immers verantwoordelijk voor een goede sfeer in de groep.

Regel 3

School en gezin halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie.

Iedere partij moet waken over haar eigen grenzen. Het is bijvoorbeeld niet de bedoeling dat ouders naar school komen om eigenhandig een probleem voor hun kind op te lossen.

Bij problemen met pesten nemen de directie en de leerkrachten hun verantwoordelijkheid en indien nodig voeren zij overleg met de ouders.

De inbreng van de ouders blijft beperkt tot

- het signaleren en aanreiken van informatie
- het geven van suggesties aan de leerkracht
- het ondersteunen van de aanpak van de school

Schoolregels die gelden in alle groepen in de school en op het plein.

- Benader de ander zoals je zelf benaderd wil worden.
- Vertel het aan de juf of meester wanneer er iets gebeurt wat jij niet fijn vindt of wat je gevaarlijk vindt.
- We noemen elkaar bij de voornaam en gebruiken geen scheldwoorden.
- Ben je boos? Probeer er over te praten of ga anders naar de meester of de juf.
- Op alle spullen ben je heel zuinig.
- We zijn aardig en behulpzaam voor elkaar en gaan respectvol om met anderen.
- Word je gepest of heb je ruzie? Praat er thuis ook over, je moet het niet geheim houden.
- Is het opgelost? Dan kunnen we vergeven en vergeten.
- We luisteren naar elkaar en nemen de ander serieus.
- Jij mag er zijn!
- Op de Albert Plesmanschool is iedereen welkom.
- Mobiele telefoons en overige “social media” gebruiken we alleen buiten de school en na schooltijd. In school zetten de leerlingen hun telefoon uit.

Toevoeging

De leerlingen mogen in hun eigen klas, in overleg met de leerkracht, een aanvulling geven op de vastgestelde pestprotocolregels. Die aanvulling wordt opgesteld door én met de groep.

Het pestprotocol wordt zichtbaar in de klas opgehangen en de algemene regels worden bij de ingangen van de school opgehangen.

Aanpak van het pestgedrag door de leerkracht in drie stappen

Stap 1

Op het moment dat één van de leerlingen er niet uitkomt (in feite het onderspit delft en verliezer of zondebok wordt) heeft deze het recht en de plicht het probleem aan de meester of juf voor te leggen.

Stap 2

De leerkracht brengt de partijen bij elkaar voor een gesprek en probeert samen met hen de pesterijen op te lossen en nieuwe afspraken te maken.

Stap 3

Bij herhaaldelijke pestgedrag neemt de leerkracht duidelijk stelling en houdt een bestraffend gesprek met de leerling die pest.

De fases van bestraffen treden in werking.

Ook wordt de naam van de leerling die pest in de “incidentenmonitor” genoteerd.

Bij iedere melding in de incidentenmonitor omschrijft de leerkracht wat er is gebeurd.

Bij de derde melding (van eenzelfde leerling) in de incidentenmonitor worden de ouders op de hoogte gebracht van het pestgedrag, tenzij het pesten dusdanig is dat de leerkracht van mening is dat er eerder contact met de ouders moet worden opgenomen.

Leerkracht(en) en ouders proberen in goed overleg samen te werken aan een bevredigende oplossing.

De leerkracht biedt altijd hulp aan de gepeste leerling en begeleidt de pester, indien nodig in overleg met de ouders en/of externe deskundigen.

Fases van bestraffen

Fase 1

- Een pauze binnen blijven vanaf groep 3
- Nablijven tot alle leerlingen naar huis zijn
- Een schriftelijke opdracht, zoals een stelopdracht, over de toedracht en zijn/haar rol in het pestprobleem van minimaal 1 kantje (zie bijlage 1) ondertekend door ouders vanaf groep 4. Bij groep 3 noteert de binnenwacht het verslag van de leerling en geeft dit mee aan het kind ter ondertekening door ouders.
- Een gesprek: bewustwording van wat hij/zij met de gepeste leerling heeft gedaan, in aanwezigheid van de ouders.
- Afspraken maken met de pester over gedragsveranderingen. De naleving van deze afspraken komt aan het einde van iedere week (voor een vastgestelde periode) in een kort gesprek aan de orde. Gesprekken worden altijd vastgelegd door de leerkracht.

Fase 2

- Een vervolgesprek met de ouders, als voorgaande acties op niets uitlopen. Om het pestgedrag te stoppen wordt de medewerking van de ouders gevraagd.
- De school heeft alle activiteiten vastgelegd in de "incidentenmonitor" en de school heeft al het mogelijke gedaan om een einde te maken aan het pestprobleem.

Fase 3

- Bij aanhoudend pestgedrag kan deskundige hulp worden ingeschakeld, zoals de Schoolbegeleidingsdienst (CED), Centrum voor Jeugd en gezin (CJG), Schoolcontactpersoon of schoolmaatschappelijk werk (SMW).

Fase 4

- Bij aanhoudend pestgedrag kan er voor worden gekozen om een leerling (pester of gepeste) permanent in een andere groep te plaatsen binnen de school. Dit wordt per situatie bekeken.

Fase 5

- In extreme gevallen kan een leerling worden geschorst of worden verwijderd.

Begeleiding van de gepeste leerling

- Medeleven tonen, luisteren en vragen (hoe en door wie wordt er gepest)
- Nagaan hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij/zij voor, tijdens en na het pesten
- Huilen of heel boos worden is juist vaak een reactie die een pester wil uitlokken. De leerling laten inzien dat je op een andere manier kunt reageren
- Zoeken en oefenen van een andere reactie, bijvoorbeeld je niet afzonderen
- De gepeste leerling laten inzien waarom een leerling pest
- Nagaan welke oplossing de leerling zelf wil
- Sterke kanten van de leerling benadrukken
- Belonen (schouderklopje) als de leerling zich anders/beter opstelt
- Praten met de ouders van de gepeste leerling en de ouders van de pester(s)
- Ouders moeten het gepeste kind niet "over" beschermen (bijvoorbeeld naar school brengen of "ik zal het de pesters wel eens gaan vertellen"). Hiermee wordt de gepeste leerling juist in een uitzonderingspositie geplaatst, waardoor het pesten zelfs nog kan toenemen
- Ouders sporen het gepeste kind niet aan om voor eigen rechter te gaan spelen

Begeleiding van de pester

- Praten, zoeken naar de reden van het pesten (baas willen zijn, jaloezie, verveling, buitengesloten voelen)
- Laten inzien wat het effect van zijn/ haar gedrag is voor de gepeste leerling
- Excuses laten aanbieden
- Laten inzien welke sterke en leuke kanten de gepeste leerling heeft
- Pesten is verboden in en om de school en wij houden ons allemaal aan deze regel
- Straffen als de leerling wel pest en belonen (schouderklopje) als de leerling zich aan de regels houdt
- De leerling een andere manier van gedrag aanleren
- Ouders aanspreken op pestgedrag
- Contact tussen ouders en school: elkaar informeren en overleggen.
- Inleven in de leerling, wat is de oorzaak van het pesten?
- Zoeken van een sport of club waar de leerling kan ervaren dat contact met andere kinderen wel leuk kan zijn
- Inschakelen van deskundige hulp: Schoolbegeleidingsdienst (CED), Centrum voor Jeugd en gezin (CJG), schoolcontactpersoon, schoolmaatschappelijk werk (SMW) of sociale vaardigheidstrainingen (op school).

Oorzaken van pestgedrag kunnen zijn

- Een problematische thuissituatie
- Voortdurend gevoel van anonimiteit (buitengesloten voelen)
- Voortdurend in een niet-passende rol worden gedrukt
- Voortdurend met elkaar de competitie aangaan
- Een voortdurende strijd om macht in de klas of in de buurt

Adviezen aan de ouders van onze school

Ouders van gepeste leerlingen

- Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind
- Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeer contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken
- Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport of een hobby
- Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt
- Indien noodzakelijk neemt de leerkracht contact op met de ouders

Ouders van pesters

- Neem het probleem van uw kind serieus
- Raak niet in paniek, elk kind loopt kans pester te worden
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen
- Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet
- Besteed extra aandacht aan uw kind
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport of een hobby
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat.
- Indien noodzakelijk neemt de leerkracht contact op met de ouders

Alle andere ouders

- Neem de ouders van de gepeste leerling serieus
- Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere leerlingen om te gaan

- Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag
- Geef zelf het goede voorbeeld
- Leer uw kind voor anderen op te komen
- Leer uw kind voor zichzelf op te komen
- Ook uw kind doet mee aan de Sociale vaardigheidslessen welke binnen de groep wordt besproken.

Cyberpesten en Internet

Algemene definitie: Cyberpesten is het systematisch kwetsen of bedreigen van personen via e-mail en Internet of bedreigen of lastigvallen via chatprogramma's (social media).

Toelichting

Cyberpesten gebeurt vaak anoniem. De daders voelen zich veilig, ongenaakbaar en onherkenbaar, waardoor ze weinig terughoudend zijn. Cyberpesten is directer en harder dan "gewoon" pesten. Omdat dader en slachtoffer niet in direct contact met elkaar staan, verschuiven hierdoor grenzen en gaat de dader verder omdat deze zich niet geremd voelt. Het slachtoffer voelt zich onveilig dan bij gewoon pesten want hij is nergens vrij; niet op school en ook niet thuis. De impact van cyberpesten is veel groter dan bij gewoon pesten, omdat er veel meer mensen zijn die via het internet kennis kunnen nemen van het cyberpesten. Slachtoffers, medewerkers én daders die er mee te maken hebben zijn hierover vaak niet open.

Zowel medewerkers als ouders spelen bij cyberpesten een belangrijke rol. Een goede begeleiding van de leerling bij het internetten, het geven van voorlichting over hoe om te gaan met wachtwoorden, persoonlijke gegevens en het plaatsen van informatie zijn essentieel.

Om het cyberpesten tegen te gaan en een verantwoord gebruik van het Internet te maken wordt het internetprotocol gehanteerd.